

ZARADI ZVESTOBE CERKVI

FRANCI PETRIČ

Praznik sedeža apostola Petra je najbolj katoliški med vsemi, ki jih obhajamo katoliški kristjani. Ta praznik izpričuje namo povezanost z izročilom rimske, to je latinske Cerkve, ki korenini na oznanjevanju apostolov Petra in Pavla. Njuna grobova sta cilj romanj od njune mučenike smrti do dananjega dne. Oznanjevanje obeh apostolov, mučenika smrt obeh ter toliko drugih rimskih mučencev, Jezusova obljuba „Ti si Peter, skala in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in vrata podzemlja je ne bodo premagala. Dal ti bom ključne nebesnega kraljestva; in kar koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih; in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih“ so trije temelji katoliške Cerkve. Na tem gradi nauk, ko govori o prvenstvu naslednika apostola Petra, posebnem mestu rimskega papeža v krščanskem svetu in teži njegovega učenja.

Del te rimske Cerkve smo tudi slovenski katoliški kristjani kot večinski del slovenskega naroda. Zaradi povezanosti s katoliško Cerkvijo smo v zgodovini prepoznavni kot Slovenci. Naj nasprotniki Cerkve danes trdijo karkoli: če nam predniki ne bi sprejeli krščanskega oznanila, nas danes zagotovo ne bi bilo na teh tleh (tako kot ni več Hunov, Langobardov, Avarov, ...). Po oznanjevanju evangelija, ki je prišel k nam iz Ogleja in Salzburga, je krščanstvo preželo vse življenje namih prednikov, oblikovalo nam navade in običaje, dalo duhovni naboj nam kulturi in utrip vsestranski ustvarjalnosti ter miselnosti do dananjega dne.

Najbrž zato v božji previdnosti, za katero verujemo, da vodi in usmerja nam življenje, ni bilo bolj primerne dne, da smo izvedeli, kako je naslednik apostola Petra enega od sinov slovenske matere postavil med odličnike rimske Cerkve. 22. februar je tako postal tudi eden od velikih dni v novejši zgodovini Cerkve na Slovenskem in vseh, ki se kot Slovenci veselimo tega dneva. To je dan, ki nas je bolj trdno povezuje s Cerkvijo in papežem. Tako kot se športniki smejo veseliti svojih uspehov, znanstveniki svojih odkritij, umetniki svojih stvaritev, se smemo katoličani in z nami vsi Slovenci iskrenega srca veseliti, ker je eden izmed nas prišel v krog ljudi, ki v mnogočem pomembno odločajo o vesoljni Cerkvi, v katero se prištevava dobra mesta vsega človeštva. Res je, nekoč so kardinali pomenili veliko več kakor danes: bili so cerkveni knezi, princi, bogataši, meceni kulture, umetnosti in znanosti — danes pa predvsem oznanjajo in predstavljajo Kristusa in njegovo Cerkev. Vsi nekdanji posvetni privilegiji so močno osiromašeni na nekaj zunanjih krilatno obarvanih znamenj službe, običajno diplomatsko imuniteto ter nekaj stvari, ki so z njo posledično povezane. Kot smo izvedeli ob romanju uredništva Družine v Rim, tudi plača ne presega plače direktorja majhnega povprečno uspešnega podjetja ...

Zakaj torej vidimo v imenovanju dr. Franca Rodeta za kardinala rimske Cerkve nekaj zgodovinskega in pomembnega? Gre za en pečat slovenski prepoznavnosti v svetu. Od narodnega prebujanja v 19. stoletju do slovenske osamosvojitve je vse bolj svoje mesto in težo dobila tudi krajevna Cerkev. Kakšne težave je imela Cerkev na Slovenskem, da je bila razpoznavna kot Cerkev v namem narodu, najbolje vedo zgodovinarji. Od 17. stoletja, ki so bili tuji, do Slomškca, ki je učil „Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ ...“ je minilo veliko časa. V kraljevini Jugoslaviji smo zaradi neugodnih političnih okoliščin zaman pričakovali svojo cerkveno pokrajino. Šele ob 500. obletnici ustanovitve škofije (leta 1961) je postala Ljubljana, kot nacionalna prestolnica, tudi sedež nadškofije in sedem let pozneje metropolije. Ko smo končno dobili svojo državo, je prišlo tudi priznanje samostojne slovenske škofovske konference (20. februarja 1993), za katero si je že ob svojem nastopu zelo prizadeval nadškof dr. Alojzij Šuštar, a so bili vsi njegovi poskusi zaman, ker nismo imeli lastne države. Dobili smo prvega blaženega in storiti moramo vse, da bomo čim prej doživeli tudi razglasitev prvega svetnika. Danes imamo lastno državo, Cerkev na Slovenskem pa svojo škofovsko konferenco in kot kaže, bomo prav kmalu dobili tri nove škofije, kar bo okrepilo cerkveno organizacijo. Imenovanje Slovenca, ki dela na enem od desetih najbolj odgovornih mest pri Svetem sedežu, daje nam Cerkvi in slovenskemu narodu posebno težo in je zares izjemno priznanje. Zato je, kot je dejal nam novi kardinal ob prvem srečanju z uredniki Družine dan po objavi imenovanja, „nam veselje legitimno“. Ko gledam na ves ta razvoj, ki sta ga nam narod in Cerkev dosegla v stoletju in pol, sem prepričan, da bo nekoč tudi Cerkev na Slovenskem po zgledu drugih narodov dobila rezidencialnega kardinala.

Ob imenovanju že drugega slovenskega kardinala iz vrst Slovencev, ki so morali v svet zaradi komunistične revolucije (in bi, če bi ostali v domovini, zagotovo postali žrtve) vidim poseben božji prst in izraz božje ljubezni. To je tudi priznanje vsem Slovincem v svetu, ki so in je ohranjajo zvestobo domovini, jeziku in kulturi. Oba kardinala (dr. Ambrožič in dr. Rode) sta na neki način sad žrtev, ki so padale med vojno in po vojni zaradi sovražstva do vere in Cerkve, zato je njun krilat obarvan s krvjo vseh žrtev vojnega in povojnega nasilja na vseh straneh. Preveč je bilo krvi, trpljenja, junških žrtev in dobrih namenov, da vse to ne bi rodilo dobrih sadov! Zadnje imenovanje je potrditev tega.

(Po Družini)

Valentin Inzko o Sloveniji in Avstriji

Politični odnosi med Slovenijo in Avstrijo so odlični, gospodarsko sodelovanje med državama pa bi lahko označili celo kot senzacionalno, je pretekli teden dejal avstrijski veleposlanik v Sloveniji Valentin Inzko. Ocenil je, da kljub zapletom glede postavitve dvojezičnih krajevnih napisov slovenska manjšina na avstrijskem Koronkem ne nikoli ni imela toliko prijateljev kot zdaj.

Da so politični odnosi med Dunajem in Ljubljano res zelo dobri, dokazujejo številna dvostranska srečanja, predstavniki obeh držav pa se tudi redno pogovarjajo ob robu zasedanj Evropske unije, je dejal.

Ko gre za gospodarsko sodelovanje, pa je veleposlanik navedel podatek, da Slovenija na prebivalca kupi največ avstrijskega blaga v svetu, po drugi strani pa so Avstrijci, prav tako uporabljajo številne prebivalcev, največji kupci slovenskega blaga v EU. „To je dokaz, da si zaupamo,“ meni Inzko.

Veleposlanik je navedel tudi podatek, da iz Luke Koper vsako leto samo v avstrijski Linz odpelje 2000 vlakov. Avstrija je že zdaj največja stranka Luke Koper, radi pa bi, da bi koprsko pristanišče postalo največje 'avstrijsko' pristanišče, je dejal Inzko.

Trenutno je namreč največje pristanišče za avstrijsko gospodarstvo nizozemski Rotterdam, saj je bilo pred vstopom Slovenije v EU pri prevozu blaga z Nizozemske v Avstrijo manj administrativnih ovir, po 1. maju 2004, ko je Slovenija postala del ev-

ropskega notranjega trga, pa so se razmere spremenile.

Avstrija bi bila že zdaj zainteresirana za večje število vlakovnih kompozicij iz Kopra, vendar pa to onemogoča obstoječa železniška infrastruktura. Zato je izgradnja drugega tira proge Divača-Koper tudi v avstrijskem interesu, je povedal veleposlanik.

Slovenija je za avstrijske vlagatelje še vedno zanimiva, čeprav v zadnjem času postajajo zelo privlačne tudi nekatere druge države, denimo precej večja Romunija, je povedal Inzko. Pojasnil je, da avstrijski vlagatelji v Sloveniji cenijo stabilnost in pravno varnost, po drugi strani pa ima država nekatere slabosti, kot so razmeroma visoki stroški delovne sile, visoka obdavčitev, pa tudi visoke cene zemljišč.

Veleposlanik je omenil še sodelovanje v kulturi in kot primer navedel številne obiskovalce mariborske opere iz avstrijske Štajerske. „Tu je meja že padla, to je Evropa in tega se veselim,“ je dejal.

Odlične odnose med državama pa včasih zasenčijo dogodki, kot so zapleti pri uresničevanju odločitev avstrijskega ustavnega sodišča o postavitvi krajevnih napisov v slovenščini na avstrijskem Koronkem, je priznal Valentin Inzko, sicer koronški Slovenec. Koronški deželni glavar Joerg Haider se je odločil za izvedbo referendumu o dvojezičnih napisih, kar slovenska manjšina odločno zavrača.

Na Haiderjevo zbiranje podpisov za referendum je po Inzko-

vem mnenju treba gledati tudi v luči parlamentarnih volitev v Avstriji, ki bodo to jesen. Sicer pa številni avstrijski pravni strokovnjaki opozarjajo, da o manjšini ne bi smela odločati večina, pa tudi na to, da je vprisanje manjšin v pristojnosti avstrijskih zveznih in ne deželnih oblasti, je povedal veleposlanik.

Obenem je ocenil, da ozračje slovenski manjšini v Avstriji ne nikoli ni bilo tako zelo naklonjeno kot prav zdaj, da manjšina ne nikoli ni imela toliko prijateljev. Inzko je izpostavil zbiranje podpisov pod pobudo koronškega založnika Lojzeta Wieserja Pro Kaernten/Za Koronko - doslej naj bi bilo zbranih že več kot 40.000, med podpisniki pa so številna znana imena, kot nekdanji kancler Franz Vranitzky -, ki „prihodnost išče v prihodnosti in ne v preteklosti“.

Na avstrijskem Koronkem je pravi „bum“ tudi učenje slovenskega jezika, saj se je zanimanje za vpis v dvojezične šole in vrce v zadnjih letih precej povečalo, tudi med tistimi Koronci, ki se sicer ne izrekajo za Slovence, a so prepričani, da lahko znanje jezika sosednje države samo koristi.

Valentin Inzko je potrdil, da Avstrija tudi po 1. maju letos, torej po izteku prvega dela prehodnega obdobja, v katerem imajo stare članice EU pravico do omejitev dostopa na svoje trge dela za delavce iz novink, dostopa na svoj trg ne bo sprostila.

Vojarki vikariat že več kot pet let

Duhovna oskrba v slovenski vojski ima zakonsko podlago, saj v 52. členu zakona o obrambi pije, da imajo vojarke osebe pravico do organizirane duhovne oskrbe. Na podlagi tega zakona je ministrstvo leta 2003 pripravilo pravilnik, v katerem so omenjene pravice podrobneje opredeljene, pravi vojariki vikar Jože Plut.

Dodal je, da pravni temelj za verske aktivnosti v vojski pomenita tudi oba sporazuma s katoliško in evangeličansko cerkvijo.

Kot je povedal Jože Plut, ima vojariki vikariat SV v primerjavi z duhovno oskrbo drugih demokratičnih držav nekoliko drugačno obliko, saj je enoten za obe cerkvi, ki trenutno delujeta pri duhovni oskrbi slovenskih vojakov. Tako je Plutova prva namestnica v vikariatu predstavnica evangeličanske cerkve Vladimira Mesarič, skupaj pa je v vikariatu trenutno dvanajst ljudi. Vojakom so v nekaterih vojamih na voljo tudi kapele, trenutno so te postavljene v Vipavi, Pivki, Mariboru in vojamici Franc Rozman Stane v Ljubljani, v drugih pa so na voljo posebni prostori za verske obrede.

Vojarki duhovniki obiskujejo tudi slovenske vojake na operacijah v Bosni in Hercegovini ter na Kosovu, kar trikrat pa so bili v lanskem letu tudi v Afganistanu. Slovenske vojake obiskujejo tudi na njihovih delovnih mestih v poveljstvih severnoatlantskega zavezništva. Tako kot že od leta 1994 tudi letos pripravljajo odhod okoli 60 vojakov na mednarodno vojariko romanje v Lurd, evangeličanski vojariki pa bodo letos prvič imeli priložnost odpotovati na podobno srečanje v Francijo.

Novi zakon o osebnem imenu

V Sloveniji bodo začeli z izvajanjem zakona o osebnem imenu. Med spremembami, ki jih uvaja novi zakon, je med drugim izpostavil odpravo krajevne pristojnosti, določanje zapisa tujih imen oziroma priimkov ter znižanje starostne meje za spremembo imena.

Odprava krajevne pristojnosti pomeni, da si lahko državljani spremeni osebno ime na kateri koli upravni enoti v državi. Glede spremembe imena naj bi bila slovenska zakonodaja med najbolj liberalnimi, saj od posameznika ne zahteva, da navede razloge za spremembo, prav tako pa mu omogoča, da svoje ime spremeni tolikokrat, kot to želi.

Slovenski državljani, poročeni s tujci, bodo imeli dve leti časa, da zaprosijo za novi vpis priimka, saj novi zakon omogoča, da ima lahko oseba dve imeni ter dva priimka.

BERI...

ZANIMIVO ŽIVLJENJE
ŠVEDSKEGA SLOVENCA... 2OZADJE IN LAŽI
DA VINCIIJEVE ŠIFRE ..... 4KONEC OPISA SLOVENCEV
V ARGENTINI..... 3NOVI PROSTOR
ZA KNEŽJI KAMEN 4

Blejski otrok ostaja v državni lasti

Vrhovno sodišče RS je pred dnevi ugodilo pritožbi ministrstva za kulturo in zavrnilo denacionalizacijski zahtev župnije Bled za vrnitev Blejskega otoka v last in posest Cerkvi, pozneje pa je o določitvi obvestilo tudi stranki v postopku.

Po 14-letnem denacionalizacijskem postopku je tako sedaj odločitev, da Blejski otok ostane v državni lasti, pravnomočna. Ima pa župnija na čelu z župnikom Janezom Ambrožičem, ki pravi, da bodo boj nadaljevali, če možnost sprožitve ustavnega spora.

V Cerkvi so nad odločitvijo sodišča razočarani. Kot je novinarjem pojasnil odvetnik blejske župnije Danijel Starman, je Vrhovno sodišče s to odločitvijo popolnoma spremenilo dosedanje sodno prakso. „Do sedaj je sodišče uporabljalo materialno pravo, kakršno je bilo na dan odvzema premoženja, sedaj pa je uporabilo takšno pravo kot ob potencialni vrnitvi premoženja,“ je pojasnil Starman.

Odločitev sodišča sicer temelji na dejstvu, da je Blejski otok znamenita ledeniška tvorba, zavarovana kot naravna znamenitost in kulturni spomenik ter kot taka ni v pravnem prometu. Celotni otok razen Cerkve Marijinega oznanjenja z župniščem tako ostaja naravna dobrina v lasti in posesti države.

Na Bledu do sodbe nimajo poseb-

nega stalnica. „Spontujemo to odločitev,“ je poudaril blejski župan Jože Antonič, ki se mu ne zdi bistvenega pomena, kdo je lastnik otoka. „Pomembno je to, da je otok lepo vzdrževan in da je postrežba na njem taka, kot si jo želijo domačini ter turisti,“ je pojasnil Antonič.

Odprto ostaja vprašanje upravljanja z otokom, ki je bil v začasno upravljanje do zaključka denacionalizacijskega postopka zaupan blejski župniji. Občinska uprava si bo sedaj prizadevala, da bi upravljanje prevzel profesionalni upravljalec.

Kot je dejal direktor blejske občinske uprave Dusan Prezelj, so se z ministrstvom za kulturo že v preteklosti dogovarjali o tem, da bi v primeru državnega lastništva nad otokom

upravljanje prenesli na občinski zavod za kulturo, ki ga je blejska občina lani ustanovila z namenom upravljanja z Blejskim gradom.

Kot je znano, se je denacionalizacijski postopek za vrnitev Blejskega otoka Cerkvi kot denacionalizacijskega upravičencu začel že leta 1992. Ministrstvo za kulturo je leta 2001 zahtevalo za vrnitev otoka, ki že od razglasitve leta 1949 predstavlja varovano naravno znamenitost, zavrnilo.

Na takšen sklep ministrstva se je blejska župnija pritožila na Upravno sodišče, ki je razsodilo v prid Cerkvi. Ministrstvo pa je nato konec leta 2002 na Vrhovno sodišče vložilo pritožbo zoper odločitev Ustavnega sodišča, ki je v dobrih letih letih vendarle odločilo v prid ministrstva.

Tržačan, esperantist, tipograf in kaj

(Od našega dopisnika)

Eden izmed užitek del v pisarni društva SVS je spoznavanje ljudi, predvsem iz Evrope, ki pridejo v Ljubljano, pa se ustavijo tudi v Šentvidu, da rečejo besedo, dve s Pavlinko in Borjanom. Še več pa jih človek pozna preko tiskovin, za katere prej sploh nisem vedel, da izhajajo. Žal nekatere — kot v slučaju Franka Luina — prepozno, saj sem zanj zvedel iz nekrologa.

Slovenska zveza na Švedskem izdaja Informativno glasilo, ki izhaja trikrat na leto. V njem so objavljena poročila, obvestila in prispevki, ki zanimajo Slovence na Švedskem. Istočasno pa „tujcu“ pomeni prvo srečanje s slovensko skupnostjo na evropskem severu. V pomladanski številki leta 2006 mi oči obstanejo nad sliko in letnicami osebe, ki je bila stara 64 let, kot naš očka. Iz zapisa Braneta Kalčeviča povzemamo nekaj zanimivih podatkov.

Franko Luin (1941-2005)

„Po kratki bolezniji je 15. septembra lani umrl naš rojak in zavedni Slovenec Franko Luin.“

Franko je bil tržaški Slovenec iz vasi Repnič nad Trstom. Rodil se je točno opoldan na cvetno nedeljo leta 1941 v Trstu, kar bi po vraži, ki se je je oklepala tudi učiteljica v srednji šoli, pomenilo, da bo nedvomno genij. In res so mu na šoli pravili Genij. Še kot prav majhen fantič je skoraj povzročil politični incident: teta je bila ljubiteljica opere in je njegovo mamo in njega nekega dne v zimski sezoni 1944/45 peljala v tržaško opero (oče je bil takrat že v taborišču v Berchtesgadnu); da bi se fantič zamotil, so mu dali jabolko in med glodanjem mu je padlo z balkona v parter - ravno na nemškega častnika, uživajočega v bel cantu. Ta se je seveda zelo razburil, predstavo so prekinili in šele čez nekaj časa se je ugotovilo, da napol pojedeno jabolko ni ročna bomba. 'Krivec' za incident pa je z mamo in teto opero zapustil v razumljivi naglici.

Na Švedsko se je preselil, ko mu je bilo dvajset let. Kakor je sam pravil, je bilo povodov več, odločilno pa je bilo, da bi moral služiti vojaščino v italijanski vojski. Fantem in italijanska vojska sta bila takrat zanj skoraj isti pojem. Pozneje, na Švedskem, je postal pacifist in je bil kar dolgo tudi aktiven član Švedske zveze za mir.

Da je bil Luinov cilj Švedska, je povezano z esperantom, ki se ga je začel učiti pri petnajstih. Leta 1962 se je hotel udeležiti mednarodnega kongresa esperanta v Kobenhavnu, nekaj prej pa mu je prijatelj pravil, da se da na severu z lahkoto dobiti delo. Delo je dobil takoj, pet dni po prihodu.

Takoj ob prihodu na Švedsko se je znal v esperantskem društvu v Malmoju, kjer je bil izvoljen za prvega predsednika. Sekcija je presegla tudi tajnico, ki je pozneje postala Luinova žena. Spoznala sta se s pomočjo esperanta, saj pričekal ni znal švedščine.

Esperanto je postal njun skupni jezik in pozneje družinski. Ko sta dobila sina Janka, sta s tem nadaljevala, tako da on govori esperanto praktično od rojstva.

Kasneje je bil izvoljen za predsednika Švedske zveze esperantistov, bil je član odbora ter urednik članskega časopisa. V esperantu je pisal poezijo in vanj tudi prevajal poezijo slovenskih in švedskih pesnikov, za esperantiste po svetu pa je izdelal tudi prve internetne strani.

V Trstu je bil Frankov profesor risanja Avgust Černigoj, ki je pri učencih obenem razvijal zanimanje za umetnost. Zato je Franka vedno zanimala umetniška grafika. Zaradi tega je hotel izpopolniti svoje znanje in leta 1967 diplomiral na Grafičnem inštitutu v Stockholmu. Istega leta se je zaposlil v podjetju LM Ericsson kot grafični oblikovalec, kje je delal do leta 1989. Nato je ustanovil lastno podjetje Omnibus Typografi. Izumil je okrog petdeset tipografskih pisav, za kar si je pridobil svetovni sloves. Med njimi so tudi pisave, ki jim je dal imena Carniola, Devin, Edinost in Emona.

Kot sposoben računalničar je že leta 1990 povezal 15.000 različnih svetovnih časopisov v internetni zbirki Kiosken, ki je postala osnova internetnih knjižničnih sistemov. Za Slovence doma in po svetu pa je bila pomembna predvsem njegova strast do slovenske literature. Ob koncu leta 2000 je v okviru svojega elektronskega založniškega podjetja Omnibus ustanovil brezplačno virtualno knjigarno Beseda z elektronskimi knjigami v več jezikih, med njimi seveda tudi v slovenskem in esperantskem. V njej je objavil 297 knjig slovenskih avtorjev, ki so tako postale dostopne vsakomur, ne glede kje se nahaja. Za vse objavljene knjige je pridobil ISBN Švedske kraljeve knjižnice. S smrtjo Franka Luina zaenkrat ostaja usoda Besede negotova. Njen obstoj je odvisen od tega, kako uspešni bodo Frankova žena Ulla, sin Janko in njihovi prijatelji. Ostaja tudi negotova usoda Lipovega lista, elektronske potne liste za pisno kramljanje med Slovenci in Slovenkami na Švedskem ter s Švedi, ki jih zanima slovenstvo.

Slovenec, ki nikoli ni bil slovenski državljani, nas je vse prezagodaj in nepričakovano zapustil. Vendar je naš slovenski Gutenberg za seboj pustil neizbrisne sledi in svetel spomin.“

GB

Cenejši potni list

Stopila je v veljavo sprememba pravilnika o določitvi cene potnih listin, s katero se je cena obrazca potnega lista z 48 stranmi izenačila s ceno potnega lista z 32 stranmi.

Pravilnik tako niža ceno potnega lista z 48 stranmi iz 7100 na 6600 tolarjev — 22 dolarjev. Pravilnik obe-

nem ukinja skupinski potni list, ki se zaradi spremembe zakona o potnih listinah ne izdaja več.

Tako je za potni list z 32 in 48 stranmi, diplomatski potni list in službeni potni list potrebno odšteti 6600 tolarjev, za potni list za vrnitev pa 1300 tolarjev.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Medtem, ko se zamenjava vlada v prestolnem mestu, se svita možnost rešitve tudi na reki Urugvaj, kjer polemika okoli papirnic razbija bratske vezi dveh narodov.

Po nevihti. Končno je bil s potrebnimi desetimi glasovi odstavljen vodja avtonomne vlade mesta Buenos Aires Anibal Ibarra. O tem smo se obširno razpisali v prejšnji številki. Teorija „spravnega kozla“ je sijajno delovala. Potrjena pa je bila tudi stara politična modrost, da je težko priti na oblast, se težje pa se na njej odbržati, brez lastne politične strukture. Ibarra je prišel na oblast v dobi Povezave, ko so radikali in Velika fronta napravili konec Menemovi nadvladi. Ker pa je bil to edini skupni cilj, se je koalicija razbila takoj, ko je prišla na oblast. Velika fronta je zvedela in Ibarra je ostal brez podpore. V povezavi s Kirchnerjem je dosegel drugo izvolitev, a skoraj ni imel lastnih poslancev v mestnem parlamentu. Pa tudi trije kirchneristi so to pot volili po svoje. Eden se je vzdržal, drugi je volil proti odstavitvi, tretji pa je (kljub namigom iz vladne palače) volil za odstavitev in odločil usodo mestnega vodje. Do konca mandata bo mesto vodil „podžupan“ Telerman, ki se bo (razumljivo) bolj naslonil na vlado in Kirchnerja. Prestolno mesto pa se bo nekoliko umirilo vsaj ob tem vprašanju. Saj ima drugih težav dovolj.

Do sporazuma? Nastop nove čilske predsednice (Michelle Bachelet) je nudil priložnost, da sta se sestala argentinski in urugvajski predsednik. Bratsko povezana na levi, ju je ločila polemika okoli gradnje tovarne celuloze na mejni reki. Kot smo že poročali, ambientalisti na argentinski strani blokirajo mostove mejnih prehodov in povzročajo znatno gospodarsko škodo pri sosedu. V otvoritvenem govoru rednega parlamentarnega zasedanja je Kirchner pozval urugvajskega kolega (Tabaré Vázquez), da naj ustavi gradnjo za tri mesece, da medtem steče dialog in se resno preveri, če tehnologija tovarno okužuje ali ne. Srečanje v Čilu je nudilo priložnost za sporazum. A pot do rešitve je še dolga. Po eni strani ambientalisti zahtevajo, naj najprej podjetja ustavijo gradnjo, preden oni nehajo z blokadami. Podjetja pa niso prešla formalnega sporočila vlade. V teh dneh naj se zadeva reši. Upajmo da pozitivno.

Ogenj in svetloba. Pretekli teden se je tudi polpretekla zgodovina vrnila v vsakdanje skrbi. Skoraj istočasno se je zvedelo, da bo v največje argentinsko vojno mornariko oporišče Puerto Belgrano prišla v popravilo angleška ledolomilka Endurance. Predhodnica te ladje z istim imenom je igrala ključno vlogo v malvinski vojni med Argentino in Anglijo. Istočasno pa so v Angliji pričeli vrteti argentinski film „Osvetljeni z ognjem“ (Iluminados por el fuego), ki opisuje malvinsko vojno in njene posledice. Vojna je močno prizadela obe državi, potem ko je Argentina s silo zasedla otoke aprila 1982 in jih je Anglija znova osvojila z kolonialnim vojaškim posegom. Nad 800 mrtvih na argentinski strani in nad 200 na angleški je bila grozna cena tega nesporazuma. A ni ostalo pri tem. Film, ki je prejel znano špansko nagrado Goya, opisuje tudi posledice, ki na argentinski strani beležijo že 350 samomorov bivših bojevnikov, na angleški pa 250. So se pričele celiti rane in bo prišlo do človeške, če že ne do politične sprave?

Socialni nemiri. Medtem, ko se gospodarsko stanje uravnava in proizvodnja nenehno raste, pa ni videti konca socialnim nemirum. Piketeri so se povrnili z obnovljeno voljo blokad, Castells je začasno odprl svojo ljudsko jedilnico v osrčju „top četrti“ Puerto Madero, osebje argentinske (španske) letalske družbe Aerolineas Argentinas pa je uprizorilo nenapovedano stavko, ki je za 24 ur ustavila letalske polete v vsej državi. Posledice so bile preveč vidne in jih je na lastni koži čutil tudi slovenski minister za polstvo in port dr. Milan Zver, ki se je moral z obiska v daljni Mendozi v Buenos Aires vrniti z avtomobilom in tako v bistvu občutiti argentinske razdalje. Poleg drugih težav, je socialni mir še vedno neretno vprašanje za sedanjo vlado. S tem imajo mnogo opraviti cene osnovnih življenjskih potrebščin. Kljub toliko opevanim sporazumom in znižani inflaciji se nižji sloji vedno težje preživljajo. Najbolj pereče je vprašanje mesa, ki je temelj argentinske prehrane. Letos je cena mesnim izdelkom poskočila že za 22 odstotkov. Sedaj je vlada začasno ustavila izvoz. A to bo (če bo) kratkoročna rešitev.

Novi stari peronizem. Bilo je pričakovati premike na političnem odru na področju peronizma. Ker je duhaldizem v očitnem zatonu in Kirchner s svojo „Fronto za zmago“ vodi na levo, se že opažajo prvi stiki med peronistično desnico, ki bodo neizbežno vodili v predstavitev nove parlamentarne skupine. Še ni jasno, kdo vsi bodo tam vključeni. Doslej se javno kažejo nekateri bivši menemisti in desni uskoki duhaldizma. Razvoj bo pokazal širino in predvsem globino tega gibanja, ki je bilo že krvavo potrebno.

SLOVENC V ARGENTINI

Začel se je Srednješkolski tečaj

V soboto, 11. marca je bil uradni začetek letnega šolskega leta na Slovenskem srednješkolskem tečaju ravnatelja Marka Bajuka v Buenos Airesu. Delovanje pa se je dejansko začelo že teden prej, v soboto 4. marca, ko so bili sprejemni izpiti, na katere se je predstavilo 38 kandidatov, pozitivno pa položilo 35.

Naslednji dogodek je bila seja profesorjskega zbora, v ponedeljek 6. marca, na kateri je bil med drugim tudi potrjen delovni načrt leta ter datumi pouka za 2006.

Sobota 11. se je pričela s popravnimi izpiti ter nato, ob 17. uri z vpisovanjem v vse letnike novega šolskega leta. Ta dan pa je bil še posebej slovesen, saj je tečaj obiskal minister za šolstvo in šport Republike Slovenije, dr. Milan Zver, ob spremstvu šefa kabineta Petra Debeljaka. Sprejela ju je ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc, ki je ministru najprej posamezne letnike. Nato ga je v zbornici pozdravil ustanovitelj tečaja dr. Marko Kremžar. Dr. Zver je tudi podpisal knjigo gostov in se seznanil z različnimi podrobnostmi delovanja tečaja.

Medtem ko je potekalo vpisovanje, si je minister ogledal še ostale prostore Slovenske hiše. Na tem ogledu ga je vodil delegat slovenskega duhovnega pastirstva dr. Jure Rode, spremljala pa predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj, urednik tednika Svoboda Slovenija Tone Mizerit, ter predsednica odbora za Argentino SDS, Andrejka Dolinar Hrovat.

Ob 18. uri je bila začetna sv. maša, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode. Cerkev Marije Pomagaj so napolnili dijaki, njihovi starši in sorodniki, petje pa so vodili letonjci petonjci.

Po maši je imela ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc nagovor. Po pozdravu častnih gostov je izrekla dobrodoščico dijakom, jih vzpodbujala k učenju, starše pa prosila za sodelovanje s tečajem. Nato pa je povabila k besedi prisotnega ministra. Dr. Milan Zver je v prijaznem nagovoru razlagal smisel vzgojnega procesa, v katerem naj sodelujejo družina, šola, Cerkev in skupnost. Poslanstvo šole tudi ni samo

posredovati znanje temveč vzgajati mladega človeka v vrednotah, ki naj napolnijo njegovo osebnost.

Ob koncu so vsi navzoči ministru izrazili priznanje in zahvalo z močnim ploskanjem.

V jedilnici je nato sledilo srečanje ministra s profesorjskim zborom. Najprej ga je ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc seznanila z delovanjem tečaja. Dr. Milan Zver se je zahvalil za sprejem in tudi prisotnim profesorjem za trud in odgovornost učenja na tečaju. Obrazložil je nato položaj vzgoje in šolstva v Sloveniji in se končno spustil v živahen dialog s prisotnimi o vzgojnih in družbenih problemih, ter o temah slovenske zgodovine.

Skopo odmerjen čas je hitro minil. Srečanje se je zaključilo s ponovno zahvalo ministru za obisk in naklonjenost.

Drnovšek obiskal grob Sv. Jakoba

Predsednik republike Janez Drnovšek je v okviru delovnega obiska v španski pokrajini Galiciji obiskal grob Sv. Jakoba. Udeležil se je tudi maše v katedrali Santiago de Compostela, enemu od treh najpomembnejših romarskih središč kristjanov iz celega sveta, tudi iz Slovenije.

Kot je v nagovoru med svečanim bogoslužjem poudaril dekan santiago katedrale José María Díaz, prisotnost slovenskega predsednika v Santiagu de Compostela potrjuje in utrjuje večstoletne vezi Slovencev z apostolom Sv. Jakobom.

O romanju pripadnikov slovenskega naroda v Santiago govorijo že dokumenti iz 12. stoletja, celjski grof Ulrik II. pa je s šestdesetimi vitezi romanje iz Celja v Santiago de Compostela opravil že v začetku 15. stoletja.

Številne cerkve Sv. Jakoba po Sloveniji in njegove omembe v ljudskih pripovedkah, literaturi in poeziji pa kažejo na tesno povezanost Sv. Jakoba, Galicije in Španije ter Slovencev skozi zgodovino, je v nagovoru še poudaril dekan José María Díaz.

Politični odnosi med Ljubljano in Madridom so sicer po navedbah predsednikovega urada tradicionalno dobri. Med drugim v uradu napovedujejo, da bo španski kralj Juan Carlos predsednika republike oktobra gostil na državnem obisku v Madridu.

Počitnice v Kordobskih gorah in obisk v Quinesu

Kot se to dogaja že dolga leta, so tudi letos otroci slovenskih staršev uživali vesele počitnice na Hanželičevem domovanju in okolinskih krajih. Morda mnogi od njih niso poznali hribov, potočkov in umetnih jezer, ki jih sedaj poznajo.

V drugi polovici januarja pa smo prišli na vrsto starejši. Tukaj smo preživeli dobo oskrbovani par tednov lepe, zdrave, sončne dni. Za duhovno plat počitnikarjev poskrbela gospoda Mirko Gogala in Jure Rode. Ta zadnji se je moral kmalu vrniti v Buenos Aires na svoje službeno mesto. Dr. Gogala, močno podkovan v teoloških in filozofskih

vrstah, nam je odkrival skrivnosti zamotanega in globaliziranega sveta. Vendar je to nam dobro počutje skalila žalostna novica, da je umrl prof. dr. Milan Komar, za katerim žalujemo slovenski zdomci in širna argentinska javnost.

Po dobroti prelata Janeza Ogrina pa smo opravili dolg skok v 300 kilometrov oddaljeno mesto Quines v San Luisu, kjer že več kot 50 let župnikuje v fari svetega Jožefa ta neutrudni slovenski duhovnik. Spoznal sem, da je „padre Juan“, kakor ga kličejo njegovi farani, bolj priljubljen in spoštovan kot pa tamkajšnji župan mesteca, ki šteje približno 7.000 duš.

Prelat Ogrin je poleg duhovnika tudi gradbenik in stebel šolstva v Quinesu. Njegovo vzgojno ustanovo „San José“ obiskuje 600 učencev v osnovni in srednji šoli. Ta je moderno grajena in odlično opremljena v vsem, kar šola potrebuje.

28. januarja zvečer je g. Ogrin poročil mlad zakonski par. Nevesta je svojega ženina pustila čakati v cerkvi več kot pol ure. Po končanem poročnem obredu sta se mlada poročenca napotila k izhodu. Po korom jim je mlad fant, prijatelj, ubrano zapel Schubertovo Ave Marijo. Medtem je zunanaj pričelo močno pokati. Že sem se zbal, da kdo strelja na mladi par, a sem kmalu ugotovil, da ono pokanje pomeni dobrodoščico. Svatje so vedeli povedati, da se je ta nov način sprejema prvič zgodil v Quinesu in celo v Argentini. Dr. Gogala

je predlagal, da bi v fari sv. Jožefa ta izum Quiñeños patentirali. Vsekakor je g. Gogala navajen pokanja, saj ga posluša že dolga desetletja na Campo de Mayo, kjer deli duhovno tolažbo bolnikom tamkajšnje vojaške bolnice.

Prelata Ogrina so upokojili šele preteklo leto tako na župniji kot v šoli, a mora svojo službo še naprej vršiti, ker škof Lona iz San Luisa že dolgo išče naslednika, a ga doslej še ni našel.

Tudi jaz sem postal upokojenec (PAMI) in imam sedaj nekoliko več časa za sebe. Na stara leta sem pričel v Doloresu brati mama berila in se tako vračam h koreninam krščanstva, katerega sem nekoliko zanemaril v mladosti in poznejših letih. Prišel sem do spoznanja, da je vendar dobro imeti izkaznico, ki mi bo omogočila vstop v nebeško kraljestvo, ko bo prišla moja ura.

Vsem počitnikarjem 2006, s katerimi sem preživljal dva tedna svojih počitnic, pa želim veliko zdravja, da se bomo prihodnje leto zopet srečali v lepem, mirnem Doloresu.

Nace Frančič

POPRAVEK

V predzadnji številki našega lista je v poročilu o taborjenju mladcev in mladenk pri zahvali izpadlo ime sodelavca. Med tistimi, ki so pomagali pri izvedbi taborjenja je bil tudi **Matjaž Marušič**. Se opravičujemo!

BRALI SMO

Razmišljanja o „Bajuklandu“

BOJAN GROBOVŠEK

(4 - KONEC)

Dolgoletno bivanje s slovenskimi rojaki v Argentini je za posameznika iz Slovenije lahko zelo globoko čustveno in spoznavno doživetje. Po svoje je to doživetje obenem spoznavanje predvojnih slovenskih razmer. V marsičem se ti dozdeva, da je bila —in deloma je— slovenska skupnost v Argentini, s svojimi notranjimi delitvami, gledanjem na slovenski kozmos preko prizme „narit“ in „varit“, ekskluzivnim dojemanjem svoje resnice, šepcem in več klerikalizma, in s pometanjem pod preprogo neprijetnih resnic nadaljevanje in odslikava predvojnega Slovenije. Iste predvojnega Slovenije, ki jo sedanje generacije poznajo predvsem iz literature. Zazdi pa se, da je obenem v precejni meri tudi zrcalna slika povojne Slovenije. V precejni meri pa tudi šele dananjše Slovenije. Odslikava „narit“ in „varit“.

Ko in če bom nekoč srečal soprogino sopolko ter njene strahove pred Bajuklandom, ji bom povedal vse to. Če bo hotela prisluhnuti pa še marsikaj drugega. Med drugim tudi, da sem v bil v Mendoza, da je tamkajšnja slovenska skupnost posebej gostoljubna in hvaležna za vsakršno pozornost s strani Slovenije. Da pravzaprav ne morem, da se ne bi globoko poklonil nesebičnim naporom argentinskih Slovencev za ohranitev slovenske kulture in jezika in da bi si tudi v Sloveniji želel nekaj več patriotizma. Morda manj takega patriotizma v irhastih hlačah in z avbami ter z žegnanim

jem konj, vendar pa gotovo takšnega, ki goji slovensko besedo in uči, da je Sestiana Sesljan, Villach Beljak, in nenazadnje tudi da je daljni Bariloče kraj, kjer so Slovenci poimenovali nekaj gorskih vrhov in plezalnih poti. Takšnega patriotizma, ki se izraža tudi v nekomercialni skupinski negi kulture na visoki ravni, česar je bilo v Sloveniji nekoč več kot pa ga je v individualizirani Sloveniji danes. Patriotizma, ki ni nacionalizem in ni ksenofobija.

Odkrivanje Bajuklanda v prispodobi je potemtakem po svoje tudi odkrivanje in iskanje slovenskih minulih časov. Časov društev, solidarnega in prostovoljnega dela, entuziazma in predanosti. Nečesa, kar občutiti nepopisno močno po kakovostno vrhunskem nastopu slovenskega zbora na odru svetovno znanega Teatro Colon v Buenos Airesu in v napol nemi, kratkobesedni pa vendar globoko čuteni hvaležnosti veleposlanstvu Slovenije, ker je pomagalo, da je do tega prišlo. In nekaj kar morda čutiš še močnejše, ko sliniš nekajletno dekletce četrte generacije, ko prostodušno in brez naglasa ponavlja besedilo slovenske pesmi.

Ob vsem tem človeka globoko prežene misel, da bo slovensko ljudstvo v Argentini še dolgo ostalo slovensko. Izkustveno in čustveno dojamem, zakaj je slovenski narod preživel vse vihre zgodovine. In misli, prepletene s čustvi, se ti kar naprej prepletajo.

Razmišljanje o tem, da slovenščina, ki jo govorijo v argentinski Minisloveniji, ni prepletena z v Sloveniji udomačenimi južnoslovanskimi izposojenkami. Zato pa se zdi naglas —kot pravijo obiskovalci iz Slovenije— vse bolj mehko primorski, kar morda pove o podobnem vplivu italijanščine in španščine na slovenščino. Ali ni to svojevrsten znak stapljanja predvojnega, povečini primorske emigracije, in povojne, tim. politične emigracije? Delček sprave?

Je sproščeno argentinsko latinsko okolje, kjer je kljub vsem pogostim cikličnim krizam in za namre pojme težko razumljivim socialnim in ekonomskim perturbacijam manj samomorov kot v socialno bolj urejeni Evropi in kjer posameznik za sprostitev potrebuje manj maliganov kot v srednji Evropi, vneslo določeno mero sproščeni v formo mentis argentinskih Slovencev? So manire, imenujmo jih meščanske manire, številnih slovenskih Argentinec bolj odsev vpliva latinskosti ali urbanosti okolja, v katerem živijo, ali bolj dejstva, da jih z razliko od Slovencev v Sloveniji ni pregnetla polstoletna proletarizacija že itak kmečko-krpanovske kulture z anatemo vsega (malo) meščanskega, čemur smo v času po osamosvojitvi pridali ideal vzorca obnave novih bogatašev?

Pripoved soprogini sopolki bo, če bo, prepletena s kopico vprašanj o slovenstvu in o Sloveniji. In razmišljanja o tim. Bajuklandu samodejno postanejo razmišljanja prav o tem. O tem, da v času bivanja med argentinskimi Slovenci počasi uspešni doumeti, da jih ponavljanje o tim. argentinskem slovenskem čudežu pomalo tudi iritira. Postavlja jih na raven etnološkega in turističnega fenomena. Na raven Amishev v

Pennsylvaniji in drugih takšnih ali drugačnih ločin, ki si jih ogledam, jih eventualno potrepljam po ramenih, pofotografiram in jih po v vrnitvi v matico nekoliko pozabim, z obljubami, ki si jim jih izrekel vred.

Kajti navkljub besedam polnih občudovanja na račun slovenskega argentinskega čudeža, je v času argentinskega finančnega poloma v Sloveniji kar zavrtalo od zaskrbljenosti nad tem, da bi preljudbo Slovenijo ne preplavilo nekaj tisoč argentinskih Slovencev in pričakovalo nekaj konkretne solidarnosti. Že morda res, da je bila zadeva predstavljena nespretno. Beseda repatriacija je zvenela množično in aktivistično. Vendar pa se predvsem zdi, da imajo mati Slovenija in njeni prebivalci težave s tem, kaj početi s Slovenci v zamejstvu in po svetu. In močno se zdi, da ima mati Slovenija težave s pojmom solidarnosti in z dojemanjem tega pojma.

Prav nič se ni bati, da bi tisoče argentinskih Slovencev preplavilo deželo na sončni strani Alp. Morda jih bo za vedno prišlo še nekaj, ostali bodo prihajali na obisk. Tisti, ki bodo prišli za stalno, lahko pomagajo miselno nekoliko prevetrili deželo na sončni strani Alp. Tiste, ki bodo v Argentini ostali, pa Slovenci iz dežele izpod Alp lahko obiskujejo in jih s svojimi obiski in med svojimi obiski miselno prevetrij. Istočasno pa lahko miselno prevetrij še sami sebe. In bodimo zadovoljni, da imamo kotček Slovenije tam daleč v Južni Ameriki. In da imamo Slovenijo tudi še marsikje izven naših državnih meja. Premalo nas je, da Slovenije in Slovencev izven državnih meja Republike Slovenije ne bi potrebovali.

(Konec)

Knežji kamen so spet premestili

Knežji kamen so iz sloplja sedeža deželne vlade na avstrijskem Koronkem v Celovcu premestili v dvorano grbov deželnega dvorca, kjer bo odslej dostopen tudi javnosti. Načrtovana upodobitev knežjega kamna na slovenskem kovancu za dva centa je lani na avstrijskem Koronkem sprožila kritične odzive, deželni glavar Joerg Haider pa je nato dal knežji kamen premestiti iz koronkega deželnega muzeja na sedež deželne vlade.

Potem ko je Banka Slovenije predstavila javnosti predloge za slovenske evro kovance, je koronka deželna vlada 25. oktobra lani sprejela resolucijo, v kateri je pozvala avstrijsko zvezno vlado, naj v dvostranskih pogovorih poskrbi, da se Republika Slovenija odpove temu, da uporabi

osrednji simbol koronke deželne zgodovine, kakor je knežji kamen, na plačilnem sredstvu, ki ga izdaja Republika Slovenija in je uporabno po vsej Evropi.

Deželni glavar Haider je 1. decembra lani celo dal prepeljati knežji kamen iz koronkega deželnega muzeja na sedež deželne vlade. Že tedaj pa je bilo napovedano, da bodo knežji kamen dokončno preselili v dvorano grbov v

celovškem deželnem dvorcu.

Knežji kamen je obrnjen temelj rimskega stebra. Na njem so v slovanski državi Karantaniji ustoličevali kneze v obredu, v katerem je novi knez prejel oblast iz rok svobodnega slovenskega kmeta, tako imenovanega koseza. Obred se je kasneje nadaljeval tudi v vojvodini Koronki. Zadnji obred v slovenskem jeziku je potekal leta 1414, ko je tedanji knez in vojvoda Ernest Železni dejal slovenskemu kosezu: „Kmet, ne razumem tvojega jezika.“

Do 19. stoletja je knežji kamen stal v bližini cerkve pri Krnskem gradu, nato pa ga je kupilo Zgodovinsko društvo za Koronko, ki ga je v začetku 20. stoletja prodalo koronkemu deželnemu muzeju.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Kranjska Gora

Ko smo že na Gorenjskem, pojdemo malo višje in si oglejmo Kranjsko Goro. To mesto, z nekaj več kot 1600 prebivalci, je med najbolj obiskanimi turističnimi kraji, poleti kot izhodna točka za v Julijske Alpe, pozimi pa kot smučarsko središče.

Obdajajo jo vrhovi Vitranca — 1631 m, Male Mojstrovke - 2332 m, Prisojnika - 2547 m in Razorja - 2601 m.

Ob starem središču je zrastle turistično naselje s 14 hoteli, penzionimi in počitniškimi stanovanji. V tem naselju je trgovsko središče in rekreacijski objekti, kot pokriti bazeni, drsalnica, tenis igrišča, kazino in minigolf. Sosednjimi naselji Gozd-Martuljk, Podkoren, Rateče in dolino Planice, tvori enotno turistično središče, kjer se prirejajo tudi mednarodna tekmovanja v alpskem smučanju in pa seveda smučarski skoki in poleti na svetovno znani skakalnici Planici.

Sicer se Kranjska Gora omenja že leta 1326, a je bila vsa ta pokrajina malo naseljena in zaradi ostrih klimatskih razmer prometno precej odmaknjena. Med 1. svetovno vojno so ruski ujetniki zgradili cesto čez preval Vrnič, iz doline Save v dolino Soče, da bi avstrijska vojska imela hitrejši dostop na srško fronto. Pri gradnji te ceste se je pozimi leta 1917 odtrgal sneženi plaz in zasul okoli 110 ruskih ujetnikov in nekaj stražarjev. Njim v spomin so preživeli ujetniki zgradili značilno Rusko kapelico ob cesti.

Zaradi običajno obilo snega in lažjega dostopa po zgraditvi železnice iz Jesenic do Trbiža v Italiji, ki je peljala skozi dolino Save — na kratko, Dolino — se je začel razvijati zimski turizem, posebno po letu 1934, ko je bila zgrajena skakalnica Planica.

Kot kulturne zanimivosti sta omembe vredni cerkev Device Marije Vnebovzete iz 16. stoletja, zgrajene po koronkih vzorih — prvi prebivalci tega kraja se prišli iz Koronke — in pa dobro ohranjena Liznejkova hiša, v kateri si lahko ogledamo etnografsko muzejsko zbirko in pa „črna kuhinja“ — ko so se kuhali v posodah,

obesjenih nad ognjiščem ali so jih pristavljali k ognju in so bile vse stene črno okajene — Tu je tudi rojstna hiša J. Vandota, avtorja otroških zgodb o Kekcu.

Kot je bilo že omenjeno, je Kranjska Gora izhodna točka za poletne izlete in za smučarske teke. Od tu vodijo poti na Srednji vrh, na Podkoren, v sotesko Mar-

Skakalnica Planica v letih 60.

tuljskega potoka, čez gorski preval Vrnič, ki se potem nadaljuje do izvira Soče, v dolino Krnica in dolino Planica. V tej dolini, pod skupino Ponc, so zgradili od leta 1934 tri smučarske skakalnice, na katerih je bilo postavljenih več svetovnih rekordov, s „poleti“ od 100 m (1936) do 225 m (2000).

Za smučanje je okrog Kranjske gore urejenih okoli 40 km lažjih in zahtevnejših smučarskih prog za hojo in tek na smučeh. Na pobočju Vitranca se vrte tudi mednarodne tekme v smuku.

Zbral in sestavil Franci Markež

Do večjega poznavanja islama

Založba Družina je v zbirki Razumevanja izdala delo francoskega avtorja Maxima Rodinsona „Mohamed“, ki so jo predstavili v Ljubljani. Kot je na predstavitvi povedal direktor založbe Družina Janez Gril, gre za prevod dela strokovnjaka in poznavalca islama, za njegovo izdajo pa so se odločili tudi zaradi potrebe po večjem poznavanju islama, ki po mnenju založbe obstaja v Sloveniji.

Knjiga Mohamed v prevodu Rosane Čop se bo besedah Ocvirka drži naslova, saj govori o vsem, kar je povezano z islamskim prerokom, a v širokem okviru. Rodinson v delu najprej predstavi geopolitično, versko in kulturno okolje Arabije, nato pa govori o Mohamedu od njegovega rojstva, v zadnjem poglavju pa obravnava vprašanje, zakaj se je islam po Mohamedovi smrti obdržal, je povedal Ocvirk.

Rodinson je po besedah Ocvirka tudi poudaril, da ni želel z delom užaliti nobene muslimanske verske ločine. Ocvirk je izpostavil, da delo v strokovnih krogih cenijo kot temeljito in uravnoteženo. A Mohamed se obenem bere kot napeta kriminalka ali odličen roman.

Ocvirk pa je med drugim izrazil željo, da bi knjiga izšla v drugačnih okoliščinah, kot so sedanje, ko so v muslimanskem svetu izbruhnili množični protesti zaradi objav karikatur Mohameda v evropskih časnikih.

Defrirani Da Vinci Skrivnosti in laži

AMY WELBORN

(1)

Že sama knjiga *Da Vincijeva pišra* je sprožila ostro polemiko. Sedaj prihaja na film. Ker smo zasledili o tem kaj malo resnih razprav se nam zdi umestno, da ponatisnemo članek, ki ga je na svoje spletne strani postavila „catholic.net“. Prvi del objavljamo v tej številki, konec pa prihodnjic.

Da Vincijeva pišra (po špansko El código Da Vinci) vsa govori o skrivnostih: o skrivnih družbah, skrivnem znanju, skrivnih dokumentih in celo o družinskih skrivnostih.

Najpomembnejše skrivnosti seveda zadevajo Jezusa in Marijo Magdaleno. Brownovi junaki pogosto trdijo, da je tradicionalno krščansko razumevanje Jezusovega življenja in javnega delovanja napačno. Kar bi torej pomenilo, da je Nova zaveza, ki je vir tega razumevanja, popolnoma neverodostojen vir informacij.

Za to gre. Temu se nikakor ni mogoče izogniti. Naj vas zanimajo možnosti, če vam je to všeč, toda če izpeljemo stvari do njihovega logičnega konca, verjeti kateremu koli od sklicevanj na zgodovino v *Da Vincijevi pišri* pomeni, da zavračamo pripoved, ki jo daje Nova zaveza o Jezusu, njegovem javnem delovanju in o prvih dneh krščanstva.

Ali je to razumno stalništvo? Ali bi lahko Nova zaveza zares bila tako brez koristi, ali je slabša — goljufija?

Premislimo tudi tole: Ali so viri, ki jih

uporablja Brown, kot viri o Jezusu resnično bolj od Nove zaveze?

Vzemimo primer vseh teh drugih „evangelijev“, o katerih ves čas govorijo Brownovi junaki, primer teh skrivnih spisov: Ali bi morali verovati, da govorijo resnico o Jezusu, samo zato, ker Brown pravi, da jo? Poglejmo.

GNOSTIČNI EVANGELIJI

Kot smo opazili že prej, jemlje Brown svoje ideje o Jezusu, Mariji in Svetem Gralu iz psevdozgodovinskih knjig, kot sta *Sveta kri*, *sveti Gral* in *Templjarsko razodetje*. In vendar, ko opisuje tisto, za kar trdi, da je resnična narava Jezusovega poslanstva in vloga Marije Magdalene v njem, se naslanja na druge vire.

Še posebej stopa po korakih svojega zgodovinarja, Teabingu, in uporablja knjige, ki jih omenja kot *Gnostične evangelije*, kot dokaz za pravljico, ki jo tke o Jezusu. Pravi, da govorijo o „Kristusovem služenju na zelo človeški način“ in navaja odlomke, ki opisujejo tesen odnos med Jezusom in Marijo Magdaleno, pa tudi ljubosumje, ki so ga apostoli občutili zaradi tega odnosa. Teabing razlaga, da vse to razodeva resnično Marijino vlogo najodličnejšega sprejemnika in apostola Jezusovega modrostnega učenja in vzpostavlja oder za spor med njo in Petrom, ki se potem spretno preljuje v druge teorije, vzete iz drugih knjig. Toda ali ti spisi dosejajo raven teh močnih trditvev? Ali naj bi jim zaupali, da nam bodo podali resnico o Jezusovem življenju, spo-

ročilu in javnem delovanju? In ali je v njih Jezus zares predstavljen tako očarljivo „človeško“, kakor trdi Brown?

Ti „gnostični evangeliji“, kakor jih imenujemo, so zanesljivo resnični dokumenti. Dejansko so stari že stoletja, povečini niso evangeliji v strogem pomenu besede in so sad razpršenega, težko opredeljivega gibanja, ki je bilo zelo priljubljeno v starem svetu, v drugem in tretjem stoletju, potem pa še več stoletij.

Gnosticizem ni bil organizirano gibanje. Obstajalo je nekaj jasno prepoznavnih gnostičnih sekt, toda gnostični način življenja in pojmi so se vtihotapili v druge intelektualne sisteme tega obdobja. To bi lahko primerjali z vplivom, ki ga je imelo v zadnjih dvajsetih letih gibanje samopomoči in samospotovanja na življenje Američanov. Kamor koli pogledate, se zdi, slinje spodbude, da bodite „kar najbolj vi sami“ in da postavite osebnostno rast v središče svojih prioritet. Najdete jih v televizijskih programih in v filmih, v glasbi, v poslovnih praksah, v vzgoji in celo v cerkvah. To gibanje ni organizirano, nobenega osrednjega vodstva nima, kaže se na različne načine, nekatere bolj in druge manj očitne, vendar je jasno, da obstaja.

Gnostično življenje je sicer na različnih krajih in ob različnih časih privzemalo različne oblike, vendar je ponavadi vključevalo nekaj stalnih tematik:

- Vir dobrega, vir pristnega življenja je duhovno. - Snovni in telesni svet je slab.
- Beda človeštva je ujetništvo duhovne „iskre“ v zaporu snovnega telesa.
- Odrešenje — ali sprostitvev tega ujetega duha — dosežemo tako, da pridobimo spoznanje (spomnite se: „gnosis“ pomeni „spoznanje“).
- Le malotvevilni so vredni sprejeti to skrivno spoznanje.

V starem svetu je bilo različic gnostič-

nega življenja brez števila; nekatere so vključevale precej dodelane hierarhije resničnosti in zamotana obredja.

Gnostične pravine so nujno nastle pot v življenje nekaterih kristjanov (prav kakor se je govorica samopomoči pritihotapila v način, kako govorimo o veri). V drugem in tretjem stoletju je bil gnosticizem še posebej privlačen in je krščanske mislece soočil s prvimi pravim teološkim izzivom. Gnostične različice krščanstva so ponavadi črnile Staro zavezo, omalovaževale ali zanikale so Jezusovo človeško naravo in prezrle njegovo trpljenje in križanje. Gnostiki so pisali o svojih verovanjih, pridobivali so privržence in se posvečali poučevanju in skrivnim obredom. V svoji zgodnji odrasli dobi je bil veliki sveti Avgustin član gnostične sekte, imenovane manihejci, in jo je nazadnje zapustil, ko se je poročeno soočil z nedoslednostmi in nesmisli manihejskega nauka (gl. *Izpovedi*, knjige 3-5).

Spise, ki jih uporablja Brown, da bi naslikal svojo sliko, kakšen je bil v resnici Jezus, so napisali privrženci gnostičnih različic krščanstva. To življenje je cvetelo v drugem in tretjem stoletju, kar pomeni, da so ti spisi, ki naj bi razodeli skrivno, pristno spoznanje o Jezusu, nastali v istem obdobju — več kakor sto let po Jezusovem javnem delovanju, veliko pozneje kakor katera koli od novozaveznih knjig, ki so vse nastale do konca prvega stoletja.

Tako se moramo — še preden sploh pregledamo njihovo vsebino (kar bomo storili pozneje) — z iskrenim in odprtim umom vprašati, zakaj bi pravzaprav morali verjeti, da nam ti poznejši dokumenti povedo o dogodkih več kakor starejši dokumenti?

Konec prihodnjic

NOVICE IZ SLOVENIJE

VEČ ŽENSK KOT MOŠKIH

V Sloveniji živi dva odstotka več žensk kot moških in predstavljajo 44 odstotkov vsega delovno aktivnega prebivalstva. Vendar pa je stopnja registrirane brezposelnosti za ženske višja kot za moške.

130-LETNICA UČITELJIŠČA V GORICI

Ob 130. obletnici ustanovitve slovenskega učiteljišča za dekleta v Gorici so v Slovenskem muzeju predstavili publikacijo Učiteljice v slovenskih klopih, ki jo je izdal novogoriški Pokrajinski arhiv. V knjigi so zbrani prispevki 17 avtorjev, ki se ukvarjajo predvsem s preučevanjem zgodovine slovenskega učiteljišča. Gorško učiteljišče je bilo eno prvih, kjer je pouk vsaj delno potekal v slovenskem jeziku in je imelo pomembno vlogo pri ohranjanju slovenskega jezika ter pri uveljavljanju žensk v družbenem življenju.

GOSPODARSKA RAST

Slovenija je v letu 2005 po prvih ocenah državnega statističnega urada zabeležila 3,9-odstotno gospodarsko rast. Gospodarska rast v letu 2005 je v glavnem temeljila na visoki rasti izvoza in umirjeni rasti uvoza. Posledično je saldo menjave s tujino k 3,9-odstotni gospodarski rasti prispeval 2,3 odstotne točke. - Predlani je Slovenija zabeležila 4,2-odstotno gospodarsko rast.

DELA NA AVTOCESTAH

Načrt razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2006 je najboljše doslej. Dela bodo potekala na 174 kilometrih avtocest, hitrih cest, priključkov in navezovalnih cest, od tega bo 22,3 kilometra odprtih za promet, na 47,5 kilometra avtocest pa se bo gradnja pričela. Namenjenih pa je 170,6 milijarde tolarjev oziroma skoraj 38 odstotkov več kot lani.

PO SVETU

UMRL SLOBODAN MILOŠEVIČ

V celici pripora haškega sodišča je umrl nekdanji jugoslovanski predsednik Slobodan Milošević. Od leta 2002 so mu sodili zaradi genocida, zločinov proti človečnosti in vojnih zločinov na območju nekdanje Jugoslavije. Milošević sodišča ni nikoli priznal. Za razpad Jugoslavije je obtoževal zahodne velesile. Že nekaj časa je imel Milošević težave s srcem in povzanim krvnim pritiskom. Zaradi tega je bilo sojenje večkrat prekinjeno. Njegovo promjno za odhod na zdravljenje v Rusijo je haško sodišče prejmi mesec zavrnilo, saj se je balo, da se od tam ne bi več vrnil. Po obdukciji je nizozemski toksikolog zatrdil, da je nekdanji jugoslovanski predsednik namenoma vzel naporno zdravilo, ki je izničilo učinke predpisanih zdravil proti visokemu krvnemu tlaku. Smrt nekdanjega jugoslovanskega predsednika Slobodana Miloševića politično ne spremeni potrebe, da se morata regija in Beograd soočiti z dediščino preteklosti, katere del je bil.

IRAN PO SVOJE NAPREJ

Iran se ne bo več pogajal o predlogu Moskve o bogatenju urana na ruskem ozemlju. Po besedah tiskovnega predstavnika tamkajnjega zunanega ministrstva se bo zdaj lotil velikopoteznega postopka plemenitenja urana doma. Ruski predlog za Teheran ni več sprejemljiv, ker je Mednarodna agencija za jedrsko energijo minuli teden odločila, da bo iransko jedrsko vpranje obravnaval Varnostni svet Združenih narodov.

TEŽAVE ZDRUŽENIH NARODOV

Zaposleni v Združenih narodih so izrazili nezaupnico načrtu reform, ki jih je predlagal generalni sekretar Kofi Annan. Sindikat, ki zastopa več kot 5 tisoč ljudi, meni, da ukinitve zaposlitev za nedoločen čas in nova politika o mobilnosti delovnih mest pomeni napad na mednarodne civilne javne službe. Annan ob tem poudarja, da so od ustanovitve Združenih narodov doslej z reformami izvajali le manjše spremembe, sekretariat pa za učinkovito delovanje potrebuje temeljit poseg. Tako predlaga radikalne reforme, med drugim tudi velike selitve dejavnosti osebja iz New Yorka zaradi zmanjšanja stroškov.

ANGLIJA BREZ NORIH KRAV?

Veterinarski izvedenci držav članic Evropske unije so soglasno podprli dvig embarga na izvoz živega goveda, govedine in izdelkov iz govejega mesa iz Velike Britanije v druge države članice. Odločitev naj bi Evropska komisija sprejela v roku tistih tednov. Kot je znano trenutno za Veliko Britanijo velja popolna prepoved izvoza živega goveda, pod zelo strogimi pogoji pa je unija leta 1999 dovolila izvoz mesa živali, starih od šest do devet mesecev. Povezava je omenjene ukrepe uvedla leta 1996 zaradi boleznih norih krav.

PALESTINCI IŠČEJO IZHODA

Palestinsko gibanje Hamas nadaljuje pogovore o oblikovanju široke vladne koalicije. Predlog programa so

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCI V ARGENTINI BUENOS AIRES OBČNI ZBOR SFZ

je bil na Pristavi v Moronu v nedeljo, 11. marca. Na njem so odborniki podali poročila o delu fantovske zveze v pretekli poslov. dobi. Člani so jih odobrili. Sklenjeno je tudi bilo, da bo SFZ imela svoje starištvo.

Pri volitvah novega odbora so bili izvoljeni: predsednik Lovro Tomažin, podpredsednik Franc Bidovec, tajnik Jože Prijatelj, blagajnik Lojze Zorec in gospod Jernej Tomažin. V nadzornem odboru so: predsednik Milan Magister, Franc Malovrh in Lojze Rezelj. V razsodišču pa so predsednik Janez Kralj, Franc Vester in Jože Musar.

OSEBNE NOVICE

Iz vasi Sela — Lipoglav pri Šmarju Sap je prispel 8. marca v Argentino g. **Ivan Habič**, oče g. Ivana Habiča v Lanusu. Želimo mu vso srečo in veliko zadovoljstvo v Argentini.

Družinska sreča. V družini g. **Stanka Vovrek** in njegove žene **Sonje**, roj. **Florjancič** se je rodil sin, ki je pri krstu dobil ime Karel Robert. Čestitamo!

RAMOS MEJIA

V soboto zjutraj se je vrnil z obiska v Severne Amerike g. Janko Memik, vodja Mladinskega doma v Salezijanskem zavodu v Ramos Mejia. Na letališču ga je s skupino slov. fantov sprejel in pozdravil ravnatelj salez. zavoda z nekaterimi Memikovimi duh. sobrati.

V nedeljo je bil v Mladinskem domu mesečni sestanek. **Mari** je imel g. Jože Peterlin. Ker sedaj odhaja nazaj na svoje službeno mesto na jug, je fantom za slovo povedal nekaj vzpodbudnih besedi in jim dal več dobrih nasvetov. Po **mari** je bil sestanek. Na njem je g. Memik govoril o svojem potovanju v Severno Ameriko ter o vtisih, ki si jih je nabral med potjo. To deželo je prikazal v luči, kakrma je. Ni pretiraval v hvali, pa tudi ni **medil** v graji.

Po sestanku je bilo skupno kosilo asado. Med fanti je bilo tudi več gostov kot gg. duh. svetnik Klemenčič ter Stanko Skvarča. Po kosilo se je g. Jože Peterlin poslovil od fantov, ki so se mu ob tej priložnosti zahvalili za skrb, ki jim jo je posvečal v času svojega bivanja v Ramos Mejia, ter odšel na svoje staro mesto v Comodoro Rivadavia.

BARILOCHE

Drugi vstop na Slovenski zvonik — Dne 4. 3. 56 so barilocki plezalci Wenceslavo Clerch, Anselmo Weber in Manolo Puentes izvedli drugi vzpon na Slovenski zvonik, ki sta ga pred **pirimi** leti prvič preplezala **nara** skalara Bertoncelj in Jerman. Vse do sedaj in kljub opetovanim poskusom je težka granitna **picca** zavračala oblegovalce.

Uspela naveza je plezala osem ur, dosegla vrh z nočjo in prenočevala tik pod vrhom stolpa brez vetrovk in puloverjev.

Zmagovalce — eden od njih je avstrijski Tirolec, druga dva pa sta Španca — so slovenski planinci sprejeli s čestitkami in v prijetni in **pevilni** družbi v Baru „Amerika“ smo pokramljali o težavnem podvigu.

V.A.

Svobodna Slovenija, št. 11. 15. marca 1956

poslali vsem strankam, nato pa naj bi razpravljali o podrobnostih. Viri v Fatahu trdijo drugače. Tako naj bi najprej govorili o pogojih, ki jih je palestinski predsednik Mahmud Ábas postavil ob imenovanju Hanije za mandatarja. Zahteval je namreč, da mora Hamas sportovati vse sklenjene sporazume z Izraelom. Egipčanski predsednik Hosni Mubarak pa je opozoril, da bi morebitna prekinitve mednarodne pomoči palestinskim oblastem okrepila terorizem. Izrael in skrajno palestinsko gibanje Hamas pa je pozval, naj nekoliko omilita vsak svoje stališče.

SLOVENCI IN ŠPORT

BRAVO, PETRA!

Najboljji slovenski smučarski tekačici Petri Majdič je končno uspelo. Na sprinterski preizkušnji svetovnega pokala v norveškem Drammnu v klasični tehniki se je prvič v življenju povzpela na najvišjo stopničko. Druga je bila Kanadčanka Beckie Scott (+0,5), tretja pa Norvežanka Hilde G. Pedersen (+1,6).

SVETOVNO MLADINSKO PRVENSTVO V DRSANJU

Ljubljana je v Hali Tivoli gostila svetovno mladinsko prvenstvo v umetnostnem drsanju. Korejka Yu Na Kim je nova mladinska svetovna prvakinja v umetnostnem drsanju. Petnajstletna korejska drsalka je bila najuspešnejša in prejela oceno 116,68 točke. Drugo mesto je pripadlo branilki naslova, prav tako 15-letni japonski drsalki Mao Asada, ki je sicer pred začetkom prvenstva v Tivoliju veljala za glavno favoritko.

Naslov mladinskega svetovnega prvaka si je z novim osebnim rekordom prostega programa pridrsal Japonec Takahiko Kozuka in s tem Japonski vendarle priboril tako zeleno zlato. Slovenski drsalec Luka Čadež je bil 20 (132,38).

v konkurenci **portnih** parov sta slavila Američana Julia Vlassov in Drew Meekins. Druga sta bila njuna rojaka Kendra Moyle in Andy Seitz, tretja pa Rusa Ksenija Krasilnikova in Konstantin Bezmaternih.

NEKAJ TOLAŽBE

Potem ko so slovenski reprezentanti v smučarskih skokih na olimpijskih igrah povsem pogoreli, se je zbudil Jernej Damjan. Na tretji tekmi skandinavske turneje svetovnega pokala v Lillehammerju, je edini slovenski predstavnik na tej tekmi zasedel peto mesto in s tem izenačil najboljši dosežek kariere. Zmagal je olimpijski prvak Avstrijec Thomas Morgenstern.

Na drugi tekmi celinskega pokala v Bischofshofnu pa je zmagal Robert Kranjec. Slovenski reprezentant je bil najboljši že v prvi seriji (132 m), z drugim dosežkom druge (133 m) pa je na koncu za 14 točk premagal Avstrijca Balthasarja Schneiderja, ki je bil najboljši v drugi seriji (134,5 m), tretje mesto je zasedel Finec Veli-Matti Lindstroem. Slovenski uspeh je s petim mestom dopolnil Bine Zupan - po prvi seriji je bil tretji, Primož Roglič pa sedmi.

ZIMSKE PARAOLIMPIJSKE IGRE

Z večernim slavnostnim odprtjem so se v Torinu začele paraolimpijske igre, največje letonje tekmovanje **portnikov** invalidov. V piemontski prestolnici, kjer je po **piri**-najst dnevnem premoru spet zagorel (para)olimpijski ogenj, bo do 19. marca merilo moči več kot 500 tekmovalcev iz 39 držav, med sodelujočimi pa je z dvema smučarjema tudi Slovenija.

VISOKE UVRSTITVE PETRA MANKOČA

Plavalec Peter Mankoč je na mednarodnem plavalnem mitingu v Antwerpnu po dveh sobotnih zmagah v nedeljo osvojil **pe** dve drugi mesti. Na 100 m prosto je bil za Ljubljančana premočan le nizozemski **superampion** Pieter van den Hoogenband. 20 minut kasneje je Mankoč osvojil **pe** drugo mesto na 50 m prosto.

OSEBNE NOVICE

Krst

V baziliki San Carlos v Buenos Airesu je bil **krčen** Nicolás Ignacio Hladnik. Očka je Daniel Hladnik, mamica pa Dr. Marija del Carmen Di Matto. Botrovala sta Luciana Firma Paz in Marcelo Rago; krstil pa č. g. Jože Repovž. **Srečnim staršem iskreno čestitamo!**

Nova diplomantka

Dne 28. februarja je **Marija Mehle** iz Slovenske vasi z odličnim redom dokončala študije na visoki **poli** za zdravstvene vede v Ljubljani in postala diplomirana medicinska sestra. **Čestitamo in želimo veliko poklicnih uspehov v Sloveniji!**

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar

Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Urednik: Tone Mizerit / Sodelovali so **pe**: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Franci Markež, Bojan Grobovrek, Nace Frančič.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina, catholic.net.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 100, pri pošiljanju po **portu** pa \$ 130; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko **portu**. Z navadno **portu** 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Añich, Odvetnik Paraná 830, 5. nadst. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK Č asociados - odvetniki. Zapuščenske zadeve. Somellera 5507, (1439)

Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

Vsem veteranom enak status

DZ je predzadnji dan redne seje s 45 glasovi za (proti 17) sprejel novelo zakona o vojnih veteranih, s katero se na predlog vlade razširja krog oseb, upravičenih do statusa vojnega veterana.

Parlamentarna večina pri sprejemanju novele zakona o veteranih ni upoštevala pripomb opozicijskih Liberal demokracije in komunistov (SD), ki sta predlagali nekatera dopolnila. Opozicijska SD je predlagala dopolnila, na podlagi katerih bi ta status zagotovili nekaterim udeležencem pri obrambi samostojnosti Slovenije. V LDS so predlagali črtanje v noveli zakona predvidenega prenehanja veljavnosti zakona o financiranju ZZB NOV.

Po mnenju LDS namreč ni mogoče privoliti v to, da bi bila določitev meril za financiranje Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije

„stvar proste presoje ministrstva oz. diskrecijske pravice ministra“. V liberalni demokraciji se bojijo, da bo z zakonsko novelo omogočena ukinitvev oz. zoženje financiranja dejavnosti zveze borcev, s čimer bo šlo le za nadaljevanje politike te vlade in resornega ministra za delo Janeza Drobniča, ki je v proračunu zvezi borcev že zmanjšala sredstva.

S pomisleki opozicijske LDS so se strinjali tudi v opozicijskih SD in SNS, saj se bojijo, da se bo z ukinitvijo posebnega zakona posredno ukinito ohranjanje tradicij narodnoosvobodilnega boja.

Dopolnilo je bilo zavrnjeno z 41 glasovi poslancev koalicijskih SDS, NSi in SLS, za sprejetje dopolnila pa je bilo 24 poslancev (LDS, SD, SNS, DeSUS in poslanka madžarske narodne skupnosti).

Ob poslanski razpravi o predlagani noveli zakona o vojnih veteranih, ki ukinja poseben status zveze borcev NOV, je minister za delo, družino in socialne zadeve Janez Drobnič pojasnil, da je namen zakona zagotavljanje enakega statusa vsem vojnim veteranom. Opozicijski poslanci pa so ukinitvi financiranja zveze borcev ostro nasprotovali, saj se med drugim bojijo, da gre za poskus reinterpretacije preteklosti in „ubijanje spomina“.

Po vladnem predlogu bi namreč z dnem uveljavitve novele zakona prenehal veljati zakon, ki je doslej urejal financiranje zveze borcev. Po novem bi namreč resorni minister Drobnič predpisal natančnejša merila za financiranje dejavnosti društva ali zveze vojnih veteranov v podzakonskem aktu. Ta nova merila pa bi veljala tudi za Zvezo združenj borcev NOV Slovenije.

Drobnič je pojasnil, da zakon postavlja enaka merila in da ne vzdržuje kakšnega koli razlikovanja med veterani, tako veterani vojne za Slovenijo kot veterani druge svetovne vojne, pravi Drobnič in poudarja, da mora biti „nediskriminatorska edino pravo merilo“, Poudaril je, da borci in tisti, ki so kakor koli sodelovali v drugi svetovni vojni, ohranjajo vse pravice neokrnjene, merilo v predlogu pa je neveličnost. Sicer pa so sredstva za delovanje obeh organizacij, torej zveze borcev in veteranov vojne za Slovenijo, približno enaka. „Celo mislim, da je v proračunu za veterane vojne za Slovenijo manj sredstev.“ Minister

Drobnič je opozoril, da je v nekatera veteranska društva vključenih veliko mladih, ki v drugi svetovni vojni niso sodelovali, pa jih društva vendarle vodijo v svojih evidencah.

Koalicijski poslanci so po drugi strani soglasno z Drobničev argumentacijo in opozarjali, da morajo biti veteranske organizacije izenačene. Poslanec NSi Franc Capuder je denimo dejal, da ne more imeti neko društvo ali organizacija več pravic kot pa ostale primerljive organizacije. Treba je pač zaključiti s financiranjem po posebnem zakonu iz bivše Jugoslavije, ki je urejal financiranje zveze borcev, pravi poudarja Capuder.

Zaradi interneta najbolj zapostavljene knjige

Rezultati raziskave organizacije JupiterResearch kažejo, da postaja internet najpomembnejši medij za večino Američanov, na spletni strani poroča Microsoft. Povprečni uporabnik interneta za brskanje po spletu nameni približno ur tedensko, prav toliko pa nameni tudi gledanju televizije.

Tudi tisti Američani, ki sodijo med najboljše bralce časopisov in revij, priznavajo, da za branje publikacij namenijo manj časa kot za internet in gledanje televizije. Televizijske postaje in časopisna podjetja zato

vtvegajo, da bodo izgubila celotno generacijo uporabnikov, če se ne bodo tako posvetila spletni ponudbi.

Raziskava je pokazala, da internet prav tako zamenjuje druge medije, kot so radio, revije in knjige. Slednje so najbolj prizadete, saj kar 37 odstotkov uporabnikov interneta izjavlja, da zaradi uporabe interneta preberejo manj knjig.

Uporabniki, ki namenijo največ pozornosti internetu, sodijo tudi med najbolj pogoste uporabnike naprednih internetnih tehnologij, kot sta pretočni radio in RSS.

RINCÓN DE MI PATRIA

Asociación Civil sin Fines de Lucro
Mat. 19197 leg. 1/95350

CONVOCATORIA

Asamblea General Ordinaria

El día 26 de marzo de 2006 a las 10.30 horas en la sede de la Asociación Civil sin Fines de Lucro "RINCÓN DE MI PATRIA", con domicilio en la calle Ramón Carrillo 2362/66 de la Ciudad de San Martín, provincia de Buenos Aires, a efectos de tratar el siguiente orden del día:

1. Apertura de la sesión por el Señor Presidente.
2. Elección de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea, junto con el Presidente y el Secretario.
3. Informe del Secretario, lectura del acta de la asamblea anterior.
4. Informe del Tesorero, lectura y consideración de la memoria, balance general, inventario, cuentas de gastos y recursos y el dictamen del órgano de fiscalización del ejercicio cerrado el 31 de diciembre de 2005.
5. Aprobación del Balance Económico 2005.

Antonio Pedro Podrzaj, Presidente
Juan Miguel Filipic, Secretario

RINCÓN DE MI PATRIA

Asociación Civil sin Fines de Lucro
Mat. 19197 leg. 1/95350

CONVOCATORIA

Asamblea General Extraordinaria

El día 26 de marzo de 2006 a las 11.30 horas en la sede de la Asociación Civil sin Fines de Lucro "RINCÓN DE MI PATRIA", con domicilio en la calle Ramón Carrillo 2362/66 de la Ciudad de San Martín, provincia de Buenos Aires, a efectos de tratar el siguiente orden del día:

1. Apertura de la sesión por el Señor Presidente.
2. Elección de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea, junto con el Presidente y el Secretario.
3. Consideración y aprobación de los Señores asambleístas del ingreso de la entidad a la "FEDERACIÓN DE ENTIDADES ESLOVENAS EN LA ARGENTINA".
4. Designación de un delegado titular y un suplente para representar a la entidad por el término de dos (2) años.

Antonio Pedro Podrzaj, Presidente
Juan Miguel Filipic, Secretario

Nogometna ekipa „Zedinjena Slovenija“

vabi fante od 14. leta dalje na prvi sestanek in trening, ki bo v torek, 21. marca ob 20. uri

v Klubu „Huracan de San Justo“ - Illia 1159, S. Justo. Maljari od 16. let naj na prvi sestanek pridejo v spremstvu enega od staršev.

Več podrobnosti lahko dobite pri Juretu Urbančiču na tel 4691-2579 ali 155-043-8099

NAŠ DOM SAN JUSTO

Nedelja, 26. aprila 2006

ob 08.00 uri: sv. maša
ob 10.00 uri: občni zbor Našega doma
ob 13.00 uri: slavlje 35. obletnice Zveze slovenskih mater in žena odsek San Justo: dobrodelno kosilo, srečolov ter akademija

Možnost plačevanja po bančnem sistemu

Naročniki, ki se težko približajo naši pisarni v Slovenski hiši, ali nimajo blizu naših poverjenikov, lahko sedaj plačajo po bančnem sistemu naravnost na račun Zedinjene Slovenije. Plačilo je možno na sledeče načine:

- depósito por caja
- por red Banelco o Link
- por internet

Podatki za transferenco so sledeči:

Banka: **Banco Río de la Plata S.A.**
Titular: **Asociación Civil Eslovenia Unida**
CUIT: **30-53331351-1**
CBU: **07200526 20000001107322**
Cta. Corriente en Pesos: **Nro. 052 - 000110732**

Po plačilu nam morate dostaviti fotokopijo položnice: po internetu na: esloveniau@sinectis.com.ar po faksu: **4636-2421**

OBVESTILA

ČETRTEK, 16. marca:

Sestanek Zveze slovenskih mater in žena-San Martín, ob 100 letnici rojstva javnega delavca in politika gospoda Rudolfa Smersuja. Ker je živel in veliko deloval v tem okraju, vabljeni k udeležbi tudi možje.

PETEK, 17. marca:

Srečanje našega Medorganizacijskega sveta s parlamentarno komisijo RS; ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 18. marca:

Začetek pouka v naših osnovnošolskih tečajih.

Nedelja 19. marca:

V Slomškovem domu po maši občni zbor; ob 13 uri dobrodelno kosilo in srečolov v izvedbi krajevnega odseka Zveze slovenskih mater in žena.

PETEK, 24. marca:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 25. marca:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Seja odbora počitniškega doma dr. Rudolfa Hanželiča 18. uri v Slovenski hiši. Ob 19,15 v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za ustanovitelja doma.

NEDELJA, 26. marca:

Občni zbor društva Slovenska vas ob 9.30 v Hladnikovem domu. Nato ob 12.30 **Malgarki asado**.

Občni zbor v našem domu v San Justo, po maši. Opoldan **kosilo krajevnega odseka Zveze slovenskih mater in žena**.

Občni zbor v Slovenskega doma San Martín, po maši v prostorih doma.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

14. marca 2006

1 EVRO 239,6 SIT
1 US dolar 201,0 SIT